

ПІВТОРИ ПАРТІЇ

Буба не була ані дуже вродливою, ані негарною. Не була й надто високою, хоча низенькою її теж не назвеш. Можна було б сказати, що вона товста, проте насправді гладкою вона також не здавалася. Деякі продавчині навіть зверталися до неї «крихітко», коли дівчина приміряла чергову пару джинсів. Бо Буба ходила лише в джинсах. Так, ніби в усіх крамницях з лахами продавали виключно виляні й витерті «Левіси».

Через оті джинси найбільше гнівалася Бубина мати.

— І коли ти лише виростеш із цих жахливих штанів? — питала вона щоразу, натрапляючи на доньку в їхньому просторому помешканні на третьому поверсі багатоповерхівки на вулиці Звіринецькій, у якому, проте, не бракувало пожитків.

Буба не вдавалася в дискусії, бо не збиралася ні з чого виростати. Тим більше, що її дорослішання ніхто з родичів, певне, й не помітив би. Дівчина не раз замислювалася, чи хтось у сім'ї знає, як її звуть насправді. Про всяк випадок нікому не ставила цього незручного питання. Зрештою, байдуже, яке її справжнє ім'я, якщо його взагалі не використовують. Щось схоже відбувалося і з Бубиним прізвищем. Теж незручним. Завжди її запитували про маму або тата. «Дитинко, ти, випадково, не донька цієї відомої письменниці?» Або: «Це твій

татко веде передачу “Обрій надії”?» Цю програму про хворих на серце?» А Буба знала, що вона донька аж ніяк не «випадково», та ніколи не вимовляла цього вголос.

— Я? — удавала вона в таких ситуаціях щире здивування.

І люди приймали це лаконічне пояснення й більше не мучили запитаннями таку посередню людину, як Буба. Вона чудово пригадувала кошмар під час поїздки зі своїми знаменитими батьками на відпочинок. Буба просто повинна була навчитися зберігати анонімність. Коли поруч були батько з матір'ю, вона перетворювалася на об'єкт суворої критики численних шанувальників їхніх талантів, котрі були гірко розчаровані тим, що Буба виглядає так, а не інакше, а до того ж не настільки розумна, дотепна й вродлива. Якби ж то йшлося лише про вроду! Буба відчувала, що від неї очікують усього, чим природа обдарувала її батьків аж надто щедро. А може, навіть трохи більшого. Вона швидко зрозуміла, що мусить боротися за власне право залишитися Бубою. Подобається це комусь чи ні. Тому щоразу, коли вона не признавалася, що має відомих батьків, і тим самим відмовлялася дати комусь автограф, дівчина відчувала себе знаменитою актрисою після чергової вдалої вистави.

Зараз вона теж так почувалася. Проте цього разу Буба нікому не збрехала, не зіграла жодної зі своїх чудових ролей, а просто поверталася з ліцею, стусаючи каменюки носачами мартенсів. Водночас уявляла собі, що, коли переступить поріг рідної домівки, її відразу огорне атмосфера загального зацікавлення. Пролунають важливі запитання: «Ти зголодніла? Як ти написала контрольну з фізики? Що думаєш про нові квіти на

балконі пані Пенцикової?» Або інші, які стосуються, наприклад, хатніх справ, у яких її голос виявиться вирішальним. Важливо, аби Бубу запитували й очікували її відповідей.

Дівчина натиснула на кнопку домофона. Знову забула вдома ключі.

— Знову забула ключі? — почувся невдоволений голос Бартошової.

Двері із глухим рипінням відчинилися, і Буба усвідомила, що окрім їхньої хатньої робітниці ніхто її ні про що більше не запитає. І їй не доведеться нічого вигадувати.

* * *

— Як добре, що ти вже прийшла, сонечко. Будь ласка, принеси мені срібні шпильки з комода. У мене зустріч із читачами, а я так жахливо виглядаю! — у материному голосі забриніла незрозуміла Бубі скарга.

Мати виглядала чудово. У неї було прекрасне, горіхового кольору волосся, таке густе й блискуче, що навіть брильянтові шпильки виглядали б на ньому як дешевенькі скельця.

— Бубо! — перелякано глянула на неї мати. — У тебе нині день народження?

— Був учора.

— Боже! Дитинко! Чому ти нам не нагадала?

— Бо вас не було.

— Справді. Нас учора не було. Але дідусь був...

— Дідусь навіть про власний день народження не пам'ятає.

— Боюся, ти маєш рацію.

— А я боюся, що ні! Я пам'ятаю не лише про влас-

ний, але й про твій, Маріє, — дідусь стояв у дверях. Окуляри на носі перехнябилися, на сивій голові панував безлад. — Якщо так звані нащадки можуть бути старими, то ти — саме той випадок, — продовжував він. — Твій онук Францішек сам тобі про це скаже, щойно в нього проріжуться зуби.

Буба заплющила очі. Будь-яка згадка про онука викликала в матері істерику. Цього разу їй не сталося, мабуть, через старанний, щойно зроблений макіяж.

— Тобі не вдасться мене рознервувати, — запевнилася вона, зберігаючи кам'яний вираз обличчя. — Я не сперечатимусь зі старим, який у житті надбав хіба що хворобу Альцгеймера.

— І погану дочку, — додав добряче ображений дідусь.

Він хотів щось докинути, але дзвінок у двері пригасив його полемічний запал.

— Кого це знову принесло? Бубо, золотко, відчини. Я вже запізнилася, — про всяк випадок мати схопила торбинку. — Бартошова дасть вам обідати. Скажи батькові, що я повернуся до восьмої. Про що це я забула? — вона нервово крутилася перед дзеркалом.

— Про наш сьогоднішній бридж, Марисю!

У дверях стовбичило подружжя Маньчаків. Пані Віолетта виглядала так, немовби пан Вальдек зняв її з обкладинки журналу для підлітків. Довгі смугасті гетри закривали могутні стегна. Шию затуляло виляляе боа, а голову прикрашав кокетливий капелюшок, усяяний блискітками.

— Ви запросили нас на бридж, — спокійно нагадав Маньчак, стягаючи з дружини білу кролячу шубку.

— Це кінець. — Мати в розпачі сіла на поламаному

кріслі, яке не випадково називали «Людовиком». — Як мені відмінити зустріч у бібліотеці?

— Там, напевно, нікого немає, — припустила Маньчакова. — На останній зустрічі з тобою теж було лише троє людей.

— Але це була зустріч у в'язниці, — виправдовувалася мати. — До того ж у чоловічій, а я пишу жіночі романи.

— То хто, власне кажучи, прийшов на зустріч із тобою? — зацікавився дідусь.

— Ну... — мати глибоко зітхнула. — Якийсь трансвестит, бібліотекарка й старша куховарка. Було ще кілька в'язнів... — зніяковіло пояснювала вона.

— Певне, це їх покарали, — зробив висновок дідусь і дипломатично подався до своєї кімнати.

— То що з тим бриджем? — не здавався Маньчак.

Він стояв із записником, у якому нотував усі поразки Бубиних батьків протягом останніх десяти років.

— Ну, не знаю... Бубо... — мати несміливо глянула на доньку. — Може, зіграєте з дідусем?

— З яким дідусем? Бо коли йдеться про пана Генрика, то я пас, — кинула пані Віолетта.

— А чому це «пас»? — дідова голова знову з'явилася у дверях кімнати. — Останнього разу ми вас із Бубою так розгромили, то тепер уже й «пас»? — єхидно засміявся дідусь.

У передпокій вийшла Бартошова. Побачивши порушуючу супницю, усі замовкли.

— Обід, — замогильним голосом промовила вона, залишаючи за собою аромат сушених грибів.

— Тоді ми залишаємося, — вирішила Маньчакова. — Зіграємо з Бубою та паном Генриком. Зрештою,

яка різниця, у кого ми виграємо, правда, любий? Ще тільки дві партійки, Бубо. Два робери — й підемо додому, — обіцяла пані Віолетта, нервово збираючи карти й роздаючи їх.

— Не лови гав! — нагадав Бубі дідусь.

Він був сердитий після останнього програшу, і Буба знала, що наступного тижня він звинувачуватиме її в помилці. Навіть перед Бартошовою.

— Завтра мені відповідати з англійської, — сказала Буба, аби щось сказати.

— Якщо відповіси так, як зараз граєш, то опинишся без сімки. Тобто залишишся на другий рік у тому ж класі, — дідусь знову люто сіпав кінчик вуса, що мовою родини означало цілковиту відсутність очок.

— Я не приховую, що мені треба ще займатися англійською, — навіть глухий почув би в Бубиному голосі волення про допомогу.

— Бриджем теж, — буркнув дідусь.

На вустах Маньчакової розквітла триумфальна посмішка.

— Граємо, ну ж бо! Граємо! — квапила вона, удаючи малу дівчинку, готуючись завдати суперникам вирішального удару, що, перетворений на стовпчик цифр, міг би стати одним із найпереможніших записів у нотатнику пана Вальдека.

Так, напевне, і сталося б, коли б не задзеленчав телефон.

— Не бери слухавку, Бубо! — вигукнула пані Віолетта, притуляючи карти до грудей, неначе побоюючись, що телефон відбере всі її бриджеві трофеї.

— Це ж півхвилинки, — пообіцяла Буба й побігла на звук невгамовного дзеленчання.

Дівчина повернулася щаслива.

— Наречений? — увічливо поцікавився Маньчак.

— Ні. Це пані Коропова із третьої квартири.

— Напрошується як закуска? — пожартувала Маньчакова, яка обожнювала заливного коропа. Вона сиділа замріяна і довгим нігтем погладжувала тріфогового короля.

— Ні. Вона просить, аби ви дали їй дорогу.

— Куди? — пан Вальдек підвів очі, сповнені щастя. У них справді були чудові карти.

— До рибної крамниці, — урвав дискусію дідусь, дужче сіпаючи вуса.

— Бо ви їй перегородили дорогу. Своєю машиною, — урочисто закінчила Буба. — Вона вимагає, аби хтось негайно прибрав авто, бо вона поспішає до аптеки.

— Яка невихована жінка! — обурилася пані Віолетта. — Якщо вона стільки витримала, то могла б ще трохи почекати. Люди настільки нетерплячі, що просто слів бракує.

— Вона хотіла подзвонити до поліції, бо каже, що це вже втретє, — Буба зі стоїчним спокоєм спостерігала за поразкою Маньчаків і тим невимовним болем, з яким вони підводилися зі стільців і розставалися з козирами, викладеними рівненьким рядочком.

— А я стільки разів просив тебе, щоб ти склала на права, — мстиво нагадав Маньчак. — Я спокійненько розіграв би цю партійку.

— Може, й так, зате не мав би чим повернутися додому, — ледь не плакала Маньчакова.

Усі мусили погодитися з її аргументом. Адже відомо було, що вона сім разів намагалася закінчити курси. Завдавши при цьому шкоди сімом автомобілям та двом

інструкторам. Зараз вона шукала капелюшок і, здавалося, от-от розплачеться.

Новий телефонний дзвінок примусив Маньчаків швидше збиратися.

Буба полегшено зачинила двері за роздратованою парою. Цього разу телефонував батько.

— Дай мені його, — зажадав дідусь. — Тобі відомо, як жахливо грала сьогодні Буба? Це просто неймовірно, як ви занедбали дитину! — кричав він у слухавку.

Лише за дверима своєї кімнати Буба відчула себе в безпеці. Зняла мартенси, які досі тримали в ув'язненні її змучені ноги, і залізла під кольоровий плед. Дозволивши собі вперше за цілий день розкішну хвилину блаженних лінощів, вона подумала, про що можна мріяти о пів на одинадцятю, після жахливого вечора з Маньчаками та перед не менш жахливим ранком у ліцеї. Зате, понишпоривши під подушкою, Буба сказала собі, що в неї є чудова книжка, на яку очікує півкласу. «Заради дружби я мушу прочитати її до завтра», — вирішила дівчина, і навколишній світ видався їй майже досконалим. Майже, бо шістнадцятирічний життєвий стаж навчив її з обережністю захоплюватися світом, який готував їй тисячу непередбачених ситуацій, котрі тут, на Звіринській, траплялися постійно.

ЗАПЕКЛИЙ АТЕЇСТ ПОЧИНАЄ ДІЯТИ

— Як я виглядаю, Бубо? Цей светрик достатньо обтислий?

Бубина матуся від ранку крутилася перед дзеркалом, приміряючи безліч речей. Буба подумала, що, коли й далі так піде, мати досягне стану повної відсутності білизни, залишаючись навіть без тоненької комбінації, а це дещо суперечитиме ідеї зустрічі, організованої ксьондзом Кореком.

— А може, занадто обтислий? — засумнівалася мати. Але ненадовго. — Власне кажучи, ні, — вирішила вона, зробивши перед дзеркалом кілька піруетів. — Саме те, що треба. Крім того, ксьондз Корек любить пурпуровий колір.

Буба приглядалася до неї, примруживши очі. Не вперше мати в присутності доньки розмовляла сама із собою, своїм тілом, колготами й пурпуровим светриком. Але вони настільки рідко зустрічалися вдома, що дівчина була вдячна їй навіть за постать у дзеркалі, яка час від часу зупиняла погляд на доньці, очікуючи схвалення в таких важливих справах, як колір шарфика, котрий мати саме приміряла.

— Без нього краще, правда, Бубо? — вона поглядала на годинника. І Буба знала, що переддзеркальна аудієнція невблаганно наближається до кінця.

— Ф'ю-ф'ю-ф'ю! — свиснув батько, який несподівано з'явився у дверях і, як завжди, повів боротьбу зі своїм портфелем за право першості ввійти додому. — Зараз я вгадаю! Сьогодні в публічному будинку «Золота Лола» лекція на тему «І я збочила із праведного шляху».

Батько в останній момент помітив Бубу. Лець зніжковів, але донька заспокоїла його поглядом, котрий стверджував, що існування домів розпусти не в змозі порушити світ її цінностей.

— Я йду до ксьондза Корека, — набурмосилася мати. — Твої жартики абсолютно недоречні.

— У такому випадку твій одяг теж, — усміхаючись, зауважив батько. — Хоча... — розумував він, силкуючись зняти черевики, — ксьондз Корека, напевне, любить такий обтислий пурпур...

— А звідки тобі про це відомо? — мати завжди драгувалася, коли батько, запеклий атеїст, намагався коментувати її філософські погляди, зокрема ті, що стосувалися релігії.

З кухні визирнула Бартошова.

— Риба! — голосно сповістила вона.

Буба подумала, що якби риба, про яку всім нагадала Бартошова, була ще жива, то могутній голос домробітниці безсумнівно вбив би її.

— То нині п'ятниця? — здивувався батько.

— Тебе це не повинно обходити, — холодно проказала мати. Вона вважала, що справжній атеїст має бути послідовним у своїх переконаннях, так само як істинний католик.

— Я щось не те почув? — з дідусевої кімнати визирнули пишні вуса. — Знову риба? Навіть під час війни

я харчувався більш різноманітно! Якщо пам'ять мене не зраджує, учора теж була риба!

— Ні, дідусю, — заперчила Буба. — Учора лише пані Коропова дзвонила.

— То й що! — дідусь був помітно роздратований. — Я ненавиджу таку кулінарну одноманітність. Під час війни...

— Під час війни ви були у Франції, — нечемно втрутилася мати.

— До всього, ще й з тією хвойдою, заради якої татко покинув свою першу дружину, Марисину маму, — мстиво додав батько.

— Моя перша дружина зовсім не була Марисиною матір'ю, — дідусь намагався змінити тему аж ніяк не на кращу.

— І ви мешкали із цією хвойдою над готелем «Асторія», у якому не діяли окупаційні закони, — безжально продовжувала мати. Вона, мабуть, розправилася б з усім дідусевим минулим, якби не годинник.

— О Боже, я мушу бігти! — згадала вона, змагаючись із затісними туфлями.

Вона цьомкнула Бубу, погладила чоловікову чуприну й залишила після себе легеньку хмарку парфумів.

— Моя доня пообідає зі мною? — на відміну від дідуся, батько не протестував проти риби. Він з'їв би її цілу купу. У нього вочевидь був чудовий настрій.

— А тестя не запрошуєш? — дідусь посилено шукав причину, щоб посваритися. Походжав передпокоюм і голосно сопів.

— Риба мені особливо смакує у вашому товаристві, — запевнив його батько, прямуючи до столу. — Шкода лише, що ви її не любите.

— Я Бартошової не люблю, — тихенько прошепотів дідусь, переступаючи магічний поріг їдальні. — Ця лиха жінка колись доведе мене до клінічної смерті. Коли це станеться, — продовжував він, запихаючи за комір лляну серветку, — мій заповіт знайдете ліворуч у секретері.

— Заповіт? — батько недовіжливо глянув на Бубу. — А що такого в цьому заповіті? Адже у вас нічого особливого немає!

— У мене є гідність, — гордовито підкреслив дідусь і зробив таємниче обличчя. — Тому я хотів би спочити у Швейцарії, поруч із моєю другою й коханою дружиною. Твоєю бабусею, — тицьнув пальцем у Бубу, — і твоєю тещею... — заявив він, свердлячи зятя проникливим поглядом.

— Не думаю, що це можливо, — не здався Бубин батько. — Адже матуся-покійниця у своєму заповіті записала, що тато не може знайти вічний спокій поруч із нею.

— У неї теж була власна гідність, — тактовно зауважила Буба.

— Якщо пан Генрик не обідатиме, то я розповім, де я вас бачила востаннє, — Бартошова височіла над його тарілкою і з огидою придивлялася до розквецяної риби, у якій дідусь забрався пальцями.

— Батьку, ви знову були в «Спортлото»?

— З усією пенсією! — закінчила зловтішно Бартошова, гордовито покидаючи їдальню.

— Уб'ю цю гарпію. Бігме, колись візьму й уб'ю... — дідусь поблід і, як завжди, коли нервував, захрипів.

— Бубо, — батьків голос звучав благально, — я б не хотів, аби мама про це довідалася. Це трохи з моєї вини, бо в середу було моє чергування...

— А в інші дні чергую я, — зітхнула Буба, наливаючи дідусеві мінералки.

Хрипіння поступово стихало.

— Коли ви вже дізналися, скажу вам, що я був за крок до успіху. Наступного разу...

— Наступного разу не буде, — рішуче перебив його батько. — Як покарання пробудете дві години на самоті.

— Я ціле життя пробув на самоті, а він вирішив покарати мене двома годинами, — буркотів дідусь, готуючись вийти з-за столу.

Буба не могла заприсягтися, але була майже впевнена, що, перш ніж повернутися до своєї кімнати, дідусь висолопив у бік Бартошової свого чималого язика.

— Як твої справи, Бубо? Усе гаразд?

Буба подумала, чи батькові спадало коли-небудь на думку, що кожную розмову він починає однаково. Ніби щойно повернувся з далекої подорожі. Запитання, чи все в неї гаразд, було загальним і аж ніяк не заохочувало Бубу до звірянь. Що їй було відповісти? Що не все гаразд? Що батько вже тричі переносить їхню поїздку на Віслу? Що вчитель англійської по-англійськи кепкує лише з Буби і що вона по-англійському йде з уроку? Нарешті те, що Адаць, той самий, з яким Буба знайома з дитсадочка і якого любить, почав зустрічатися з Йолькою? І що він навіть не подумав піти з Бубою на «Міс Сайгон», хоча в неї були два квитки? Окрім цього короткого списку скарг, усе було якнайкраще. По-старому. Без карколомних поворотів долі, без приголомшливих і неймовірних ситуацій, від яких перехоплювало б подих.

Батько більше не чекав на Бубину відповідь. Він завзято шукав щось у своєму портфелі й за мить полегшено перевів подих.

— Знайшов, — зрадів він, витягнувши якісь папери. — Тобі першій скажу. Я вестиму нову програму. Сценарій простий, зате завдання складне.

— Телевікторина чи якийсь інше шоу? — Буба знала, що розмова про неї закінчилася. Тепер настав час батька, заповнений докладною розповіддю, яка перенесе його в атмосферу телестудії.

— «Повір мені».

— Що? — здивувалася Буба.

— Бубо, це така назва. «Повір мені» — організовуватимемо зустрічі перед камерою людей, котрі перестали вірити одне одному. Я повинен стати між ними посередником, зробити все для того, щоб у телестудії з'єдналися їхні долоні, серця й сумління... — аж сяяв батько.

— Жахливо, — коротко відгукнулася Буба, відкушуючи шматок пирога.

— Жахливо? — не зрозумів тато. — Чому ти так думаєш? Усі переконані, що нас дивитимуться тисячі людей...

— Будь-яке «ридання на екрані» просто огидне. Це гра на людських почуттях. Противний, паскудний ексгібіціонізм ціною максимальної кількості глядачів. — Буба знала, що вона справляє батькові прикрість.

Він спантеличено дивився на неї.

— Ексгібіціонізм? Що ти, дитино? Ти навіть не уявляєш, як можна допомогти людям стати відвертішими щодо себе й інших.

— А ти хотів би бути відвертим на очах усієї Польщі? — Буба уважно глянула на тата. — На очах пані Коропової, пана Миготка чи Кшивицьких із нашого верху?

— Ну... — замислився батько. — У деяких випадках... Хіба я знаю?.. Але напевне бувають такі моменти...

— Тоді чому, коли ви сваритеся з мамою, то зачиняєте двері до своєї кімнати?

— Ну, це інша справа.

— Коли миритеся, то теж волієте залишитися без свідків.

— Але ми з мамою...

— Авжеж. Ви ж ніколи не сваритеся, — докінчила Буба, залишаючи батька наодинці зі сценарієм.

ГІЛКА НА ГРУДЯХ

— Ти підлий і несправедливий! — хлипала Бубина мама, а її голос легко долав тонкі стіни спальні й долинав до віддаленої кімнати, у якій Буба безуспішно намагалася підготуватися до дискусії на тему «Згода буде, а незгода руйнує».

Голос тата чудово прослуховувався крізь тонкі двері.

— Ти дещо забула! — уже вкотре вигукував він. — Можеш собі швендяти до ранку, але є певні принципи! Коли вже кажеш, що повернешся о десятій, то повертайся!

— Колись я взагалі не повернуся! — захищалася мати, що занадто голосно, як на даму, шморгала носом. — Ти класичний тиран! — продовжувала вона, не стишуючи свого альту. — Я теж важко працюю й ледве встигаю крутитися, щоб ти міг їздити своєю «Вектрою»!

— Я можу ходити пішки! — батько вочевидь не був зацікавлений мирним розв'язанням конфлікту. — Але коли я не повертатимусь додому або приходитиму після півночі... — пролунала його погроза.

Пекло продовжувалося, і Буба у відчаї стягнула по навушники.

Зрештою, завдяки цим скандалам вона знала напам'ять усі найвідоміші концерти для скрипки з оркестром. Вона не встигла увімкнути диск. У дверях стояв дідусь і голосно шепотів:

— Ця сварка гірша, ніж попередня. Перед нами тиждень тиші.

— Менше, — так само пошепки відповіла Буба. — Помиряться післязавтра, бо підуть разом до театру.

— Можуть не піти, — вів своєї дідусь.

Немовби підтверджуючи його слова, мати істерично підвищила голос.

— Нікуди я з тобою не піду! — зарікалася вона крізь сльози.

— Підуть, — переконувала дідуся Буба. — З великої хмари малий дощ.

— А що сталося?

— Учора маму з міста привіз пан Мишка, той суддя, з яким вона була на прем'єрі «Феміди в літературі».

— Красунчик! — цмокнув дідусь, але швидко замовк, бо до нього наближалась Бартошова.

— Замість того щоб підслуховувати, могли б і в магазин піти. Нині будуть гості, треба приготувати шведський стіл.

— То в нас є шведський стіл? — щиро здивувався дідусь.

— Ось список і гроші, — безапеляційним тоном на-

казала Бартошова. — І пильнуй дідуся, Бубо, щоб він знову кудись не зник, як останнього разу.

— Останнього разу зникла моя донька Марія, — нагадав дідусь трохи ображеним тоном і подався шукати черевики.

Прогулянка засніженими вулицями між магазинами належала до його улюблених занять. Роздивляючись вітрини, він тішився, як дитина. Особливо полюбляв спортивні магазини й крамниці іграшок. Погано реагував лише в чергах у продуктових, зате супермаркети, де можна було ходити з кошиком, викликали в нього повагу.

Найдужче дідусь цінував відділ алкогольних напоїв. Продавчині добре його знали й відразу з'являлися, почувши за полицями його гучний голос. Вони розуміли, що він нічого не купить, але старенький був просто чарівний і так цікаво розповідав про довоєнні горілки, що невдовзі його оточувала юрба покупців, неначе дідусь проводив у супермаркеті екскурсію.

Цього разу Буба нервово зиркала на годинника, а тоді благально дивилася на діда.

— Прийдемо сюди завтра, — обіцяла вона йому, ніби той був вередливою дитиною. — Бартошова нас уб'є, — погрожувала дівчина, марно силкуючись припинити дідів монолог.

Коли нарешті, після тривалих суперечок, вони вийшли із крамниці, Буба не приховувала свого розчарування.

— Мені так треба було встигнути... — промовила вона ледь не кризь сльози, — а тепер уже запізно.

Дід поглянув на онуку, немовби вперше її побачив.

— Куди встигнути? — поцікавився він. У дідусеві вочевидь озвалися приховані докори сумління.

— Байдуже. У мене однаково жодних шансів, — Буба сповільнила кроки. Пленталася, як приречений до смертної кари, що до останнього вірить у власну щасливу зірку.

— Послухай, а що, коли я сам дотягну всі ці покупки? А ти можеш узяти таксі й устигнеш.

Буба сумовито глянула на старенького.

— Нічого не вийде, — зітхнула. — Я тебе не можу залишити, бо ти відразу побіжиш по квитки спортлото. До того ж на таксі треба мати грошики, а звідки їх узяти, коли ти цього місяця все доценту програв?

— Тут ти помиляєшся, — дідусь, усміхнувшись, продемонстрував свої гарні порцелянові зуби. — По-перше, на таксі я завжди нашкребу, а по-друге, нині мене спортлото не цікавить, бо я грав учора. Давай торби й зникни! — вигукнув він, простягаючи Бубі п'ятдесят злотих. — Гроші повернеш законним способом. Виграєш у мене в бридж, то я тобі спишу борг.

— Я ж не виграю, — спохмурніла Буба.

— Інколи дурним щастить, — втішив її дідусь. — Скажи краще, куди так поспішаєш...

Буба засміялася. Цьомкнула діда в зморщену щоку.

— Розповім, коли повернуся, — пообіцяла вона й помчала до стоянки таксі.

«І не занадто худа, і не затовста. Щоправда, не така вродлива, як довоєнні актриси чи хоч би Марися, але нічого їй не бракує. Якби ще трохи краще грала в бридж...» — подумав дідусь про онуку.